

Szerkesztői Irodák

Nagybecskerek Zápolya-ntca 1., hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-u. 1., hová a hirdetések előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl. Azonkívül az összes hirdetés detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap a. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 219. szám.

Hétfő, szeptember 25.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott telefonjelentései. —

A háború mai eseményei.

A bolgár vezérkar jelentése.

Budapest, szept. 25. Szófiából sürgönyzik a Magyar Távirati Irodának: A bolgár vezérkar jelenti:

Macedóniai front:

Florina környékén a helyzet változatlan. Huszonharmadikán az ellenség megismételte támadásait a kaimkcalani magaslátok ellen. Tartós tűzérési előkészítés után ellenséges gyalogos hadoszlopok előbb jobb, majd balszárnyunkat, végül centrumunkat megtámadták. Rendíthetetlenül kitartó védelmi csapataink ötven-hatvan lépésre engedték közeledni magukhoz az ellenséget, azután heves gyalogsági és gépfegyvertűzeléssel fogadták őket az ellenséget nagy veszteségeivel visszavetették.

A Struma-fronton élénk bombázás. Több ellenséges zászlóalj Nevoles, Dolno-Karadjovo falvak ellen nyomult, de a támadókat visszavertük a folyó jobb partjára.

Román front:

A Duna mentén nyugalom. A Dobrudzsában tűzérési harc jelentéktelen gyalogsági tevékenységgel.

Az erdélyi harcok.

Budapest, szept. 25. Molnár Ferenc jelenti Az Estnek a magyar csapatok erdélyi harcáról:

Nagyszebenből a Vöröstoronyi szorost támadták meg elsőnek a románok. Itt egy magyar ezred osztagait találták, akik séretilen dühvel vetették magukat a benyomuló ellenségre. **Ezen a ponton véresen megverték a románokat** és csupán az általános helyzetből folyó parancsra vonultak vissza.

A románok óvatosan követték őket, de Nagyszebenből délre ismét rettenetesen kikapáltak. A nyolcvankettesek egyetlen zászlóalja Törösvár vidékén egy egész román bandát, nyolcszoros tulerőt megtámadott. **A székelyek tigrisként harcoltak, fogoly alig volt, az ellenségnek majdnem 10 százaléka elesett.**

Nemsokára az Oltnál ismét szembe kerültek a románokkal, akik átkelni akartak az Oltot. Itt a románokat ismét megverték, de innen is visszarendelték a székelyeket.

A hadseregparancsnok felszólította a nyolcvanketteseket és egy másik ezred parancsnokát, hogy minden embert, aki ezen ütközetben kitett magáért, azonnal terjesszen fel kitüntetésre.

Az Orsova körüli harcok.

Budapest, szept. 25. Az erdélyi harctérről sürgönyzik a Magyar Távirati Irodának:

Egy honvédbadosztály egyes zászló-

aljai Orsovánál egy igen erős teljes hadilétszámu román hadosztályt egy álló hétig feltartóztattak. Amíg erősítés nem érkezett, ismét tulerővel küzdöttek, mint mindig ezen háborúban.

Nyilatkozat az erdélyi helyzetéről.

Budapest, szept. 25. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Egy előkelő állású katonai kijelentette, hogy rendületlenül hiszi a románok gyors megveretését és ezzel Erdély felszabadulását.

Essen bombázása.

Budapest, szept. 25. Essenből sürgönyzik a Magyar Távirati Irodának:

Huszonnegyediken délután három órakor több ellenséges repülő megjelent Essen külvárosa felett, több apró bombát ledobtak, a legtöbb azonban semmi kárt sem tett. Tűz sehol sem volt, egy bomba több gyermeket megsebesített.

Igen nagy magasságból történt bombavetés után a repülők eltávoztak.

Francia lapok a dob- rudzsai harcokról.

Budapest, szept. 25. Genfből táviratozzák:

Francia lapok bukaresti jelentései szerint az orosz-román csapatoknak sikerült feltartóztatni Mackensen előrenyomulását. Ugyanezen lapok hozzátesszik, hogy ebből nem szabad még arra következtetni, hogy Mackensen seregének támadó ereje már megbénult volna, mert további támadásokra mindig elő kell készülni.

Az oroszok vesztesége a dobrudzsai harcokban.

Budapest, szept. 25. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Bukaresti táviratok beismerik, hogy az orosz sebesültek száma igen nagy. Az orosz sebesülteket Oroszországba szállítják.

Budapest, szept. 25. Szófiából jelentik a Magyar Távirati Irodának:

A legutóbbi dobudzsai harcokban főreértésből **a szerb és orosz csapatok között véres összeütközések voltak.**

A Balkanska Posta szerint az összeütközés úgy támadt, hogy a szerbek kisebb különítménye bolgár ruhákba öltözött, hogy észrevétlenül egy szorongatott orosz csapat segítségére menjen és meglepesse a bolgárokat. A bolgárok észrevették a szerbek szándékát, viszont az oroszok erről még mitsem tudtak.

Az oroszok dühösen tüzelni kezdtek a szerbekre, akik viszont meglepetésükben azt hitték, hogy a bolgárok támadták meg őket.

Öt óra hosszáig véresen verekedtek egymással, míg végre a kölcsönösen ejtett foglyoktól megtudták a tévedést.

A szerbek kegyetlenkedése.

Budapest, szept. 25. A Magyar Távirati Irodának jelentik Stockholmból:

Uruszov herceg, az orosz vörös kereszt egyet főmegbizottja a Ruszkoje Slovo munkatársa előtt kijelentette, hogy a bolgárok Dobrudzsában kétségbeesetten harcolnak és hogy kitűnően vannak felszerelve. A szerbek azonban nem ismernek velük szemben kegyelmet, minden bolgárt, aki eléjük kerül, kimélettlenül leölnék, foglyokat nem ejtenek azzal az indokolással, hogy nincsen hazájuk és nem tudják a foglyokat elhelyezni.

Arz tábornok fogadta az ujságírókat.

Budapest, szept. 25. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A erdélyi főhadiszálláson Arz tábornok fogadta a német, magyar és osztrák ujságírókat. A tábornok öröme adott kifejezést, hogy fogadhatja a német birodalom, Magyarország és Ausztria legnagyobb lapjainak kiküldöttéit. Jöslásokba nem bocsájtkozhatik, de szilárd meggyőződése, reménye, hogy a hűséges német szövetséges csapatokkal együtt, amelyekkel már az orosz harcbarátságra lépett, Erdélyben is győzelemre viszi hadseregét.

A románok besorozzák az Erdélyben maradt férfiakat.

Budapest, szept. 25. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Pesti Napló tudósítója közli lapjával, hogy a románok Erdélyben besorozzák a férfiakat a román hadseregbe. Román nemzetiszínű szalagot kapnak és szuronyos katonáktól kísérvé viszik őket Romániába.

Az otthon maradtaknak kihirdették, hogy elmehetnek Magyarországra, de csak azt vihetik magukkal ami rajtuk van. A távozni akarók részére francia-román nyelven kiállított passzust adnak és kíséret nélkül huszonnégy órán belül gyalog eltávozhatnak.

Burián és Stürgkh a királynál.

Budapest, szept. 25. Bécsből táviratozzák:

A király tegnap Burián báró külügyminisztert, később Stürgkh osztrák miniszterelnököt kihallgatáson fogadta.

Czernin gróf Bécsben.

Budapest, szept. 25. Bécsből sürgönyzik a Magyar Távirati Irodának:

Czernin gróf ma reggel Bécsbe érkezett. A mai nap folyamán felkeresi Burián külügyminisztert, holnap pedig Öfelségénél audiencián jelenik meg.

Dante árnyékából.

— szept. 25.

Uj téli hadjárattól félnek az oroszok, ezt már többször elmondták. Most újból megismétlik abban a változatban, hogy a Kárpátokban nem szeretnék még egy téli hadjáratot kiállni. Mert nem felelték meg el azt a nagy vér- és municióvesztést, amibe a tavalyi téli kárpáti támadásuk került. Így mondja most ezt a fővezérük. Mert ha leesik a hó, baj lesz.

A hó pedig már nemsokára leesni készül a nagy hegyekben, a nagy fehér szemfödelet ráborítja a véres és irgalmatlan háboru áldozataira. Nemcsak a Kárpátokban, hanem az olasz fronton is, Erdélyben is. A nagy hegyeknek ormán már süvölt az őszi szél, csakhamar hóval lepi be a tél, mint a bujdosó Rákóczi nótája mondja. Azonban hát ezekre a hegyekre nem hívta senki sem az orosz, sem az olaszt, sem a román, mind azért mászott föl rájuk, hogy majd azokról leereszkedve országot s földet rabolnak. Az orosz két téli, az olasz egy téli hadjárattal már megtanulta, hogy ezt a rablóvállalkozást egy kissé nehezebb megcsinálni, mint kigondolni, majd megtanulja ezt a román is.

Ezek a nagy tüzes beszédek, hogy még a tél beállta előtt be kell fejezni győzelmesen a háborút, akármibe kerüljön is, voltaképpen azt mutatják, hogy már felnek egy téli hadjárat eshetőségeitől, hogy már nem bánnak, ha elmaradna, de ezt így nem merik kimondani. A békéről nem mernek beszélni, pedig már azon régen tudunk, amit a háboru elején gondoltak, hogy diadalmenetben vonulnak be Berlinbe, Bécsbe, Budapestre. A franciák már csak arra szorítkoznak, hogy valamit visszavegyenek országuk elfoglalt részéből a németektől s az sem sikerül nekik. Ami sikerük itt van, az csak egy-egy elpusztult falu visszafoglalása óriási veszteségek árán. Egy statisztikai számítás szerint, ha ilyen veszteségek árán akarnának Berlinig nyomulni, mire odaérnének, egyetlen fegyverfogható emberük sem maradna, de hiszen erről komolyan szó sincsen, bár, mint alább olvasható, a nagyszájú Briand épp most szavalt arról, hogy Franciaország területének gyarapodni kell s hogy gyakorlatos dolgot művel, aki enélkül békéről beszél. S ebben az a pikáns, hogy ma mondja ezt a miniszterelnök, holott a francia közoktatási miniszter tegnap is beszélt a békéről.

Ez a közoktatási miniszter, akire talán békeföltételek megállapítása nincsen egészen rábízva, mégis csak hozzászólt azokhoz, kiválasztva erre a célra a Dante Alighieri — liga megalakulási ünnepélyét. Mert most a franciák is bátorkodtak fölfedezni Dantét, ligát csináltak a nevére, így is akarván szorosabbra huzni az olasz-francia kapcsolatot. Szép kép: eddig úgy voltak egymással a szent latin testvériségben, mint a kutya meg a macska, megvetéssel nézvének le egymást, évszázados gyűlölet még a napoleoni időkben, állandó ujkori veszekedés az afrikai partokért, az olaszok sérelmei Korzikáért, Nizzáért, most pedig kiassák a sírból az Inferno költőjét, hogy annak a nevében barátkozhassanak.

Tehát a francia miniszter a liga parádés alakulásakor a békéről beszél. Azt beszéli róla, hogy nem lehet fölöle beszélni addig, amíg a németek mindent vissza nem adtak abból, amit a francia földből elvettek. Azután megtérik a „barbár” pusztítások veszteségeit. Azután amíg gazdasági és katonai biztosítékokat nem adnak. Azonban e békelevél, amelyet Dante Alighieri árnyékából eresztettek utnak, nem találja meg azt, akihez címezve volt. Ilyen föltételekkel semmi esetre sem. A háboruért azok tartoznak felelősséggel, akik Európára rázudították lelkiismeretlenül és galádul. Az árnyékában zsvajtkodó törpék közé leszöl az egykori olasz óriás: hagyjatok föl minden reménytel.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjele” nagybecskerekfi fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

HIREK.

Az erdélyi menekültek.

— A belügyminiszter köszönete. —

Nagybecskerek, szept. 25.

Sándor János belügyminiszter leiratot intézett dr. Dellimanics Lajos főispánhoz, amelyben a vármegye területéről az erdélyi menekültek részére a vármegye főispánjához beszoigáltatott s a főispán részéről hozzá fölterjesztett adományokért a hazafias adakozóknak hálás köszönetét fejezi ki.

Az erdélyi menekültek közül újabban a következőket keresik:

Horváth Márton Mokrinból keresi 17 éves Árpád fiát a brassómezei Krizba községből. Szigeti János tüzér (Budapest, Ludovika akadémia) feleségét Brassóból.

Puju György őrmester (Budapest, 2 sz. tart. kórház) feleségét és 3 gyermekét.

Lengyel János építész (Budapest, Battyányi-u. 14.) feleségét, anyját, nevelt leányát, egy vendégléányt és cselédjét Brassóból.

Zerwes Frigyes törzsfoglár (Debrecen) Harth Henrik nagyküüllömezei százapátfalvai körjegyzőt és nála volt leányát.

Depner Péter tart. tüzérhadnagy (Arad, Erzsébet királyné-ut 20.) a Depner-családot Hőltövényből.

Hunyady Ferenc József 2. gy. ezr. népfőlkelő (Prága, József-kaszárnya) édesanyját Brassóból.

Horn Margit (Bpest, VII., Huszár-u. 5.) Hirschhorn Vilmosné gyermekével a nagyküüllömezei Halmagy községből.

Dr. Márkus János tanár (Hódmezővásárhely, Kállay-u. 28.) Márkus Mihály nyug. közs. jegyzőt Homoródról.

Dr. Baku Róbert nagydísznői szolgabíró (Zombor) feleségét és 9 hónapos gyermekét.

András János 2. gy. e. népfőlkelő (Prága, Bruszka-kaszárnya) feleségét és 5 gyermekét Báraujfaluból.

Papp Máttyás őrmester (Hosszapályi, Hajdum.) feleségét, 4 gyermekét, anyját a brassói Purkerez községből.

Simén András (Szombathely, kórház) Simén Andrásné 3 gyermekével Segesvárról.

Inceze Manó erdőmőrnök (Segesvár) Kadácsi Bálint kir. főerdőmőrnököt Köhalomról, Schmidt Vilmos kir. erdőmőrnököt Nagysinkről és Horváth Valtér kir. s. mőrnököt Medgyesről.

Bara Ferencné (Bpest, Alsó-erdősor 36.) szüleit és kis leányát a brassómezei Türkösről.

Bozorné Dimény Erzsike színésznő (Borossebes) Dimény Lajost és családját Fogarashól.

Kugler Gréte (Temesvár, József-város, Fröbl-u. 62.) anyját Kugler Rózát, rokonait Hornung Gusztáv brassói postafelügyelőt, Aesch Frigyes brassói városi adópénztárost és Kugler Vilmos brassói városi adótitstet.

Hegyi Jenő ügyvéd (Orosháza) Hegyi Andrásné, Német Mihályné, Gyarmathy Albertné a nagyküüllői Héjjasfalváról.

Niesner János keresi feleségét Brassóból. Schuller Mihály Brassóból keresi feleségét és hat gyermekét.

Hatyás Mihály Brassóból keresi feleségét Máriát és Géza fiát.

Brotya Ferencné Brassóból keresi anyját Bara Istvánnét.

A Brassóból elmenekült bolgárszegi erdőrt kéri Langavér Sándor, hogy értesitse holletéről (Kolozsvár 170 sz. tábori posta.)

Kónya István mészáros (Katalinfalva községben Torontál vármegye) keresi feleségét Kónya Ilonát és négy gyermekét: Anna 23 éves, Árpád 14 éves, Irén 13 éves és József 10 éves, a brassómezei Csernátfaluból.

Csergő József erdőőr (Makó, Erzsébetstere-tetűház) keresi családját a fogarasyármegyei Törösvárról.

Máthé Sándor nagyváradi m. kir. 24. honvéd törzssztagbeli cipész keresi a feleségét szül. Herman Magdolnát és 6 gyermekét, akik közül a hatodik az uton született, Brassóból való menekülés közben.

Hemper Artur Brassóból keresi 11 éves Artur nevű fiát.

Mayerhofer Gyuláné (Nagybecskerek, Jenő herceg-utca 15) keresi szüleit, Rein György és nejét a brassómezei Botfalu községből.

Gáspár járásbíró (lakik: Nagybecskerek, Magyar-utca 44.) keresi Bedő Mózes Halmagyról.

Langaver Sándor (170. sz. tábori posta) keresi Baresa András Brassóból menekült bolgárszegi erdőört.

Gáspár Jánosné (Alsóelemér, Torontálmege) keresi édesatyját Mihály Gábort, édesanyját Mihály Annát és 8 éves kis fiát Gáspor

Jánost acsikmezei Csikszentmártonból. Továbbá unokaöccsét Csóti József gyalogost a brassói 46. gy. e. tartalékkórház trachoma-ostályából

Máté Sándor cipész, a 24-ik honvéd gyalogezred törzssztagyánál Nagyvárad, Uj tüzérszárnya, keresi feleségét Máté Sándorné szül. Hermann Magdolnát és 6 gyermekét, Sándor, Ferenc, Mariska, Ottó, Dezső és 10 napos csecsemőt. Brassóból, Vasut-utca 22. szám.

A következő Felsőeleméren elhelyezett erdélyi menekültek keresik hozzátartozóikat:

Bottesz Jánost és nejét Szarát keresi Schneider Katalin. — Preits Katalint keresi fia János. — Kotschken János keresi nejét Katalint és 5 gyermekét. — Lőx András (Földvár) keresi nejét Katalint és 5 gyermekét. — Joanesch János (Földvár) keresi nejét Katalint és 6 gyermekét. — Brenndörfer György és Keresztély (Prázmár) keresik anyjukat Annát. — Báditou János keresi szüleit Györgyöt és Mária anyját. — Orgidan Vazul keresi György és Elena anyját. — Szinbucher Miklós keresi apját Miklóst és anyját Annát. — Buholezián György keresi szüleit Jánost és Máriát. — Sándru János, keresi anyját Máriát. — Purkera János keresi anyját Máriát. — Brenndörfer Keresztély keresi testvérét Mártát. — Róth Márton keresi anyját Annát. — Römer György keresi apját Jánost és anyját Mártát. — Dück Victor keresi nejét Hermínát és Matild leányát. — Imre Ferenc (Apáca) keresi szüleit Pált és Máriát. — Tichy Henrik szövőmester (Brassó) keresi nejét Elizát 3 gyermekeivel. — Sipos Lina keresi anyját Szalánczi Józsefnét.

Mint a szerbiai Uziéből írják lapunknak, a város helyőrségének derék honvédtisztikara és legénysége egy nap alatt 1200 koronát gyűjtött a maga körében az erdélyi menekültek részére.

— Hivatalos jeientések szephemher hó 24-ikéről. A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jeientéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

Höfer jeientései:

Keleti harcér:

Románia elleni harcvernal:

A Vulkán-szoros területén román előretöréseket visszavertünk. Nagyszebennél és Erdély keleti harcvernalán nincs nevezetesebb esemény.

Károly főherceg harcvernal: Kirlibától keletre és északra az ellenség makacsul folytatta támadásait. Az említett várostól délre tömegeit kezdetben elért sikerei után megállítottuk és további támadásait visszavertük. A lucinai menteleptől délnyugatra az oroszok tegnap is heves rohamot intéztek. Ez a roham a hetedik az utolsó napokban a budapesti honvédek arcvernalá előtt. Lipót bajor herceg arcvernal: Az oroszok Zborow és a Szereth legfelső folyása között naphosszat tartott tüzérségi előkészítés után tegnap újból nagy haderőt vittek támadásra. Már több rohamot visszavertünk, midőn délután Perepelniktől északra sikerült nekik vonalunkat betörni. Éjszakai ellentámadásunk elkeseredett harc után állásaink teljes visszanyerését eredményezte. tHészánál több foglyot ejtettünk és hét gépfegyvert zsákmányoltunk. Az ellenség véres veszteségei megfelelnek a megszokott harcmodornak.

Olasz harcér:

A Karszt-fensik déli szakaszán közelharcok folynak, amelyekben csapataink egy gépfegyvert zsákmányoltak. A fassani harcvernalon egy ellenséges zászlóaljnak a Cardinalon levő állásaink ellen intézett támadását közelharcban visszavertük. Amint megállapították, a Cimone-esucsak felrobbantása, amelyet Mladen főhadnagy, sebesülésével mitsem törődve, kitűnően irányított, megsemmisítő hatású volt. Egy olasz századot teljesen betemettünk. Az 59-ik gyalogezred egyik százada a meglepett védőcsapat többi részét hátba és oldalba támadta. A foglyok száma 427-re szaporodott s két gépfegyvert is zsákmányoltunk. A Monte Cimone azóta heves ellenséges tüzérségi tűz alatt áll.

Délkeleti harcér:

Albániaiban semmi ujság.

A német nagy főhadiszállás jeientései:

Nyugati harcér:

Rupprecht bajor trónörökös hadesoportja: A sommei tartós csata ismét teljes erővel dul. Az Ancre és a Somme között a tüzérségi harc ritka hevesseget ért el. Courcellette, Rancourt

és Bouchavesnes mellett az ellenség éjjeli előretörései kudarcot vallottak. A trónörökös hadseregportyja: A Maas-területen fokozódott tüzéségi tevékenység a folyótól balra, valamint egyes szakaszon a folyótól jobbra. Az egész arcvonalon élénk repülőtevékenység. Számos ránk nézve kedvező kimenetelű légi harc folyt le a mi vonalainkban és az ellenséges vonalakon tul. 24 repülőgépet lőttünk le, közülük huszat a Somme-nál. Budecke főhadnagy, Wintgens és Höhdorf hadnagyok a légi harcban különösen kitűntették magukat. A mi veszteségünk hat repülőgép volt. Szeptember 22-én késő este Mannheimban bombavetés következtében egy ember meghalt és némi anyagi kár esett. Ellenséges repülők ismételtent megtámadták a frontunk mögötti vidéket. E támadások során többek között Lille-ben hat embert megöltek és 12 házat megrongáltak. Egyik léghajónk szept. 22-ikére virradó éjjel Boulogne-nál angol katonai területeket támadott meg.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg arcvonala: Az oroszok nagy tömegekkel öt ízben indítottak ismét támadást a Szereth és a Strypa között Zborowtól északra. Majorownál az ellenség benyomult állásunkba, ellentámadással azonban ismét kivetítettük. Hétszáz embere és hét géppuskája maradt kezünkön. Tovább délre az ellenség valamennyi támadása súlyos veszteségekkel vonalaink előtt összeomlott. Károly főherceg arcvonala: A Kárpátokban Ludova és Baba-Ludova között, valamint a Cimbroslava keleti lejtőjén állásunknak a korábbi ütközetekben elvesztett részeit támadással visszafoglaltuk. Kirilbabától északkeletre makacs harcok folytak.

Erdélyi harctér:

A Vulkán-szorosnál és attól nyugatra több román támadást visszavertünk.

Balkán harctér:

Nincs jelentősebb esemény. — Ludendorf.

Torontálvármegye jövő évi költségvetése. Az október havi rendes őszi közgyűlés tárgyalja Torontálvármegye jövő 1917. évi költségeloirányzatát. A költségeloirányzat az eddigi keretek között mozog s mindössze néhány ezer korona emelkedést mutat, amennyiben a tavalyi 762106 koronával szemben a jövő évi költségvetés 766627 korona. A költségvetési tervezetet az állandó választmány legutóbbi ülésén helyesnek találta s azt elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek.

Jegyzőválasztás. Istvánvölgyön a mult héten körjegyzőválasztás volt. A választáson dr. Úrményi Sándor főszolgabíró elnökölt s körjegyzővé egyhangulag Héger Istvánt, Karátsonyfalva kiváló s érdemes jegyzőjét választották meg.

Halálozás. Mint részvétellel vesszük a hirt, Bencze Antal nagybecskereki butorgyáros, a Bencze Antal és fia cég feje, a nagybecskereki kereskedővilágnak szeniorja, ma reggel 79 éves korában hirtelen meghalt. Bencze Antal a legszerényebb sorsból küzdött föl magát s ötvenötéven át vezette az általa alapított üzletet s vasszorgalmával és munkásságával üzletét a délvidék egyik legjobb nevű ipari telepévé fejlesztette. Halála, melyet kiterjedt, széleskörű rokonság gyászol, élénk részvétet kelt mindenfelé. Elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak megtört szívvel jelentjük úgy a magunk, mint számos rokonaink nevében a szeretett férj, apa, após, nagyapa, sógor és rokon Bencze Antal műbutorgyáros folyó évi szeptember hó 25-én reggel 8 órakor, életének 79-ik évében, rövid szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult hült teteme folyó évi szeptember hó 26-án délután 3 órakor fog a gyászházban (Váraljai-utca 84/13. sz.) a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és azután a róm. kath. sir kertben levő családi sirboltban örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmiseáldozat folyó évi szeptember hó 27-én reggel 8 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Nagybecskerek, 1916 szeptember hó 25. Áldás és béke lengjen porai felett! Özv. Bencze Antalné szül. Kalmár Zsuzsanna neje, Petry Jakabné szül. Bencze Cecílie, Bencze Miksa, Tunner Teodosiusné szül. Bencze Lujza gyermekei. Özv. Bencze Lászlóné szül. Winkler Malvin, Bencze Miksáné szül. Ambrózy Vilma menyei. Petry Jakab, Tunner Teodosius vejei. Bencze Tóni, Bencze Laczi, Bencze Tibi, Bencze Mady, Bencze Zoli, Bencze Attila, Tunner Pubi unokái.

Magyar név. A belügyminiszter megengedte, hogy Bokler Péter écskai illetőségű basahidi lakos a saját, valamint József

nevű kiskoru gyermeke családi nevét Deák-ra átváltoztathassa.

Beiratások a főgimnáziumban. A beiratások a főgimnáziumban szept. 28, 29 és 30-án eszközöltetnek 9—12-ig az igazgatói irodában régi gimn. épület. A tanuló hozza magával utolsó évvégi bizonyítványát és újraoltási bizonyítványát, ha I. (első) osztályba jön vagy más intézetből lép át az itteni gimnáziumba, születési kivonatát is. A szokásos jelentkezések az egyes osztályfőnököknél ezeken a napokon — minthogy az intézet nincs a saját épületében — a beiratások alkalmával elmaradnak ugyan, de okt. 3-án, az elrendezés, törvényolvasás napján, az egyes osztályokban fognak megtörténni. Tehát okt. 3-án minden tanuló hozza magával ismét az utolsó évvégi, újraoltási bizonyítványát, illetőleg születési kivonatát. Felvételi díjat (15-50 K) mindenki köteles fizetni a beiratásnál. Tandij az egész év folyamán két részletben fizetendő 60 K. — Igazgatóság.

A legöregebb népfőlkölők bevonulása. A nagybecskereki városi katonai ügyosztály most tette közhírré a legutóbb megtartott pótszemléken alkalmassáknak találtakra vonatkozó bevonulási hirdetését. E szerint azok, akik az 1866. évtől 1871. évig bezárólag terjedő időben születtek, október hó másodikán, azok pedig, akik az 1872. évtől 1884. évig terjedő időközben, vagy 1884. év után születtek, október hó tizedikén tartoznak bevonulni a népfőlkölési igazolványi lapon feltüntetett honvédkiegészítő, illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére. A közös haderőhöz bevonulók közül azok, akiknek Karánsebesre kellene bevonulniok, figyelmeztetnek, hogy Temesvárra vonuljanak be az ide áthelyezett kiegészítési kerületi parancsnoksághoz.

A postadaj fölemelése. A Németország és Ausztriával most megkötött új postaszereződés alapján a postadaj nálunk is drágább lesz. Az új postatarifa, amelyet a hivatalos lap vasárnap száma közöl a következő:

A levél bérmentesítési díja a belföldön a távolsági forgalomban husz gramig 15 fillér, minden további 20 gramért 5 fillér, a helyi forgalomban 20 gramig 10 fillér és minden további 20 gramért 5 fillér. Ez a távolsági forgalomban 5 fillér, a helyi forgalomban 4 fillér árdragulást jelent. Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába és Németországba a levél díja 20 gramig szintén 15 fillér és minden további 20 gramért 5 fillér. A levéllel egyenlő díjszabás alá esik a zárt levelezőlap. A rendes postabélyeg-nyomással ellátott nyílt levelezőlap díja az eddigi 5 fillér helyett 8 fillér, minden más levelezőlapot (tehát olyat, amelyet magánipar állít elő) 10 fillérrel kell bérmentesíteni. A nyomtatvány díja a belföldi forgalomban 10 gramig 2 fillér, minden más nyomtatvány díja 50 gramonként 3 fillér. Ausztriába, Boszniába és Németországba a nyomtatvány díja 50 gramonként 3 fillér. A nyomtatvány legmagasabb súlya 2000 gram. Ujtítás a nyomtatvány-forgalomban a 2 filléres sürgősségi díj, ami módot ad arra, hogy a sürgősebb nyomtatványokat gyorsabban továbbítsák. Az üzleti papír bérmentesítési díja 50 gramonként 5 fillér, de legalább 25 fillér. Az áruminta bérmentesítési díja ötven gramonként 5 fillér. Az ajánlási díj, a térti vevény díja és a kézbesítésről vagy kifizetésről szóló értesítés díja megmarad 25 fillérnek. A pénzeslevél helyébe az értéklevél lép, melynek portója a hasonló sulyu ajánlott levél díjának s a bevaltott érték minden 300 koronája után szedett 10 fillér díjnak összegéből áll. A legkisebb díj 60 fillér, az értéklevelet mindig előre bérmentesíteni kell. A postai megbízás szolgáltatásban, ujtítás a közönséges levélként kezelt postai megbízási lap, amelynek segítségével a posta 20 koronáig terjedő összeget 20 fillér díjért beszed. A csomagforgalomban megszűnik a távolsági skála, helyébe 5 kilógramonként emelkedő egységes tarifa lép. A csomag díja értéknylvánítás nélkül 5 kilógramig 70 fillér, 10 kilógramig 150 fillér, 15 kilógramig 250, 20 kilógramig 350 fillér. Ez a díjszabás csak a belföldre áll. Ausztriába és Boszniába 5 kilógramig 80 fillérrel, Németországba 5 kilógramig egy koronával kell tehermentesíteni a csomagokat. Az értéknylvánítással ellátott csomagokért a sulydíjon fölül értékdíj is jár. A bérmentesítés mindig a feladáskor történik, ugyszintén a kézbesítésről szóló értesítés díja is előre fizetendő. A kézbesítés díja Budapesten 25 fillér, a vidéken 20 fillér, az értesítése 5 fillér. Értéknylvatkozzattal ellátott csomag után 300 koronánként 10 fillér külön díjat kell fizetni. Mind az ajánlott levelet, mind a csomagot ezentul is lehet utánvétellel küldeni, a változás csak annyi, hogy az utánvételezés 10 fill. külön díját a feladáskor kell

fizetni. A utánvét-járuék helyett az utánvételezett összegnek megfelelő utalvány-díjat a beszedett pénzből vonják le. A postautalvány díja a belföldön 10 koronáig 15 fillér, azon fölül a díj 15 fillér alaplóból és az utalvány összegének minden 50 koronája, vagy ennek töredéke után 5 fillér értékéből alakul. Németországba szóló utalványokért a díj 50 koronánként 25 fillér. Az új postatarifa október elsején lép életbe.

Adomány. A nagybecskereki honvédkiegészítő parancsnokság gyűjtéséből a Vörös Kereszt nagybecskereki fiókjának 100 koronát és az erdélyi menekültek javára 200 koronát adományozott a főispán kezéhez.

Nyolcvan tandijmentes hallgató felvétele. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete a rendkívüli viszonyokra való tekintettel felvesz 80 hallgatót tandijmentesen a most megnyíló nyolc havi nyilvános kereskedelmi szaktanfolyamon. 2—4 polgári iskolai osztályt végzettek jelentkezzenek a tanfolyam igazgatósági irodában Budapest, VI., Andrassy-ut 67. sz. (Vörösmarty-utca sarkán.)

Az Est tudósítói a nagy események színhelyein. Megalapítása óta azt az elvet követte Az Est, hogy a közérdekű eseményekről csak saját megbízható tudósítói gárdájának jelentéseit közöltesse ha valahol nagyobb esemény adódott, kitűnő munkatársait nyomban a helyszínre küldötte. A legújabb eseményeknél is ott vannak munkatársai. Adorján Andor a hadüzenet utolsó pillanatáig Bukarestben teljesítette hivatását, úgy hogy már csak menekülővonaton érkezett haza; itt megírta nagy feltűnést keltő cikkeit a román hadüzenet előzményeiről s nyomban Szófiába utazott. Onnan küldi tudósításait bolgár szövetségeseink harctéri és diplomáciai eseményeiről. A lap más munkatársai is uton vannak. Fényes László Erdélyt járja, hogy kitűnő tollával megírja hontalanná vált testvéreink megrázó sorsát. Kéri Pál a hadaink nyomában szintén a román harctérren tartózkodik, Faragó Miklós pedig a délvidéki megyéket járja, hogy az ottani eseményekről tájósítsa Az Estet. A román háborúról tehát csakugy mint eddig, minden világeseményről Az Est az egész európai sajtót megelőző híreket fog közölni.

Könyveket a harctérre! Küldjünk könyveket és folyóiratokat a harctérre. A könyveket és folyóiratokat a Torontál-megyei Közművelődési Egyesület készségegel továbbítja.

Színház.

Egyszer volt... Ez a kedves bécsi darab, amely két év óta nagy sikerrel járja a német színpadokat, nálunk is meleg tetszéssel találkozott. A német eredetire a magyar átültetésben ugyan alig ismerni rá, de ezuttal sikerült a fordítónak a magyarba való átültetés, úgy, hogy a magyar levegőből nem csap ki torzul felénk az idegen, mint ahogy az ilyen átültetéseknel rendszeren szokott. Andalító lágy muzsikája kel emesen cseng a fülünkbe s szentimentális meséjét is érdeklődéssel kísérjük. Különösen jó az első és a negyedik rész. Az előadónak is hálás szerepek vannak, főleg Pataky Ferencnek, aki Szentágotay szerepében valóságos kabinetalakítást nyújtott, a mely legfőképpen az első és a negyedik részben volt briliáns. Különösen ki kell emelnünk ujabban humorának diszkrét voltát, amelylyel igazán művészi értékű teszi alakításait. Mellette Budai Ilonka meleg színes és eleven játékaival és szép táncával keltett zajos tetszést, míg Kelen Rózi szép énekszamaival hatott. Jók voltak azonban a többiek is, így Nyárai Rezső, Korda Sándor, Parlagi Béla, Török Sándor, Guthy Sári, Sándor Antal, Csáky Margit, Dénes Rózi, Vermes Alice, Szokolay Lajos és Rásó Ida, aki a harmadik részben kedves finom jellemességgel játszotta a bécsi asszonyt. A darab mindkét estén zsufolt ház előtt került színre s a közönség igazi tetszéssel élvezte az előadást.

Torontálmegyébe menekült erdélyiek jegyzéke.

A brassómegyei alispáni hivatal nyilvántartása.

Nagykikindán.

Homoróddaróczból: Keinzel Frigyesné kereskedő neje.

Szenterzsébetről: Hann Mihály földmives, Lienert Mihály földműves.

Nagyszebenből: Plesz Ferenc cipész, Leschinger János cipész, özv. Papp Gyuláné szabó neje, Motzán Arminné templomfestő neje, Ziegler Rezsőné mechanikus neje, Schmiedt Henrikné mészáros neje, Unterer Frigyesné mérnök neje, özv. Malln Teodorné háztartásbeli.

Szászvárosból: Salzer Gyuláné háztartásbeli, Holitzer Erna városi számvevő leánya, Wittmann Károlyné nyug. hiv. neje, Müller Teréz varrónő, dr. Tinen Aurélné háztartásbeli, özv. Bants Anna háztartásbeli.

Vajdahunyadról: Jancsó István szobafestő, Kroisz Ferenc erdészeti altiszt.

Ócsanádán.

Erdőfüleből: Fesztő Mária.

Nagyalmácsról: Veres Mózes.

Nagyszebenből: Ilka Ferencné, Kindea Emilie Anna, Gerber Gusztávné, Schäfer Emil-Ferencné, Klöss Mária, Zoppelt Józsefné, Iia, Verder Gusztáv, Haupt Sarolta, Wellmann Schaaser Józsefné, özv. Vasziliki Antalné, Hemper Ferenc, Pollák Ferdinánd, Vidéki András, Imre János, Sárkány Domokos, Sinka Károlyné, Munteau Tivadar, Nyakas Gyula, Meltzer Katalin, Eiwendt Henrikné, Iszlai Zsigmondné, Zil Juliánna, Kálmán Ilona, Salmen Frigyesné, özv. György Domokosné, Dengel Gyuláné, Pankratius Jánosné, Zay Frigyesné, Schneider Rudolfné, Gündisch Rudolfné.

Ósebeshelyről: Ferenczy Vendel, Pál Róza, Imets Ilona.

Közéapajtáról: Szakács Juliánna.

Barótról: Geese Róza.

Ókeresztúron.

Czodról: Aradi Ignác serfőző tanonc, Sándor János molnár.

Nagyszebenből: Benkő Béla szabó, Lisehko János.

Dálnokról: Majláth András napszámos.

Felsőcsernátonról: Majláth Anna napszámos.

Sepsibodokról: Kis Ferenc kereskedőségéd, Tösch Erzsébet magánzónó.

Kézdimártonfalváról: Maeser Adámné napszámos, Balázs Teréz napszámos.

Alsócsernátonról: Budi Anna napszámos, Majláth Dénes napszámos.

Nagyfőszegen.

Aninabányatelepről: Kraus Lajosné, Feldmann István, Csaki Antal tanonc.

Petrozsényből: Jäger Lajosné.

Lupényből: Heinrich János bányász.

Csókán.

Kovácsnáról: Begecsini Tivadar földmives. Köpeczről: Haján Sándorné földmives neje.

Gyálán.

Alsócsernátonfalváról: Budi Esztojka napszámos, Budi Sándor napszámos.

Szotyorról: Mocsel Esztojkáné napszámos, Kerekes József napszámos.

Kézdimártonfalváról: Balázs Demeter napszámos.

Perjámoson.

Petrozsényből: Lorch Juliánna.

Szászvárosból: özv. Jäger Jánosné, Herold Jakabné, Antoni Károly igazgató tanító.

Hátszegről: Böszörményi Albertné cipőkereskedő.

Kudzsirból: György Ernőné, Krauber Anna.

Nagyszebenből: Müller Katalin, Kuhn Józsefné.

Szelistyéről: Endresz Miklós.

Sándorházán.

Petrozsényből: Gadó Albertné, Simon Józsefné, Paki Ferenc.

Vulkánból: Mettler Jánosné.

Aninoszabányatelepről: Haag Józsa, Gandró Albertné, Kiefer Jánosné, Simon Gáborné.

Gyertyámoson.

Petrozsényből: Uhlrich Józsefné bánya altiszt neje.

Bégaszentgyörgyön.

Nagyszebenből: Löschinger János, özv. Papp Gyuláné.

Szászvárosból: Somkerei Ferenc.

Nagyszentpéteren.

Szászsebesről: Baila Miklós színész. Petrozsényből: Krecsmajer Józsefné bányamunkás neje.

Pészakon.

Petrillából: Bogdán Simonné Anna.

Sárafalván.

Nagyszebenből: Kürth Jánosné.

Józseffalván.

Gelenczéről: Kiss András kerekas bognár neje.

Bókán.

Lupényből: Somogyi Jánosné váltókezelő neje.

Csenén:

Kézdivásárhelyről: Földy Sándorné műszaltos neje, Pál Sándorné honvéd számvevő neje, Kupán Gizella háztartásbeli, Vitályos Teréz cseléd.

(Folytatjuk.)

Nagyzerzsébetlak község előljárósága.

9741—916. sz.

1230—3.1

Nyilvános árverési hirdmény.

Nagyzerzsébetlak község előljárósága ezenel közhírré teszi, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező s a Béga-folyón, a Perlasz község alatti átkelőnél gyakorolható **kompvámszedési jog** az 1917. évi január hó 1-től számított egy, esetleg három évi időtartamra Nagyzerzsébetlak községébe tanács-termében az 1916. évi október hó 1-én d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen bérbeadni fog.

Részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a községi jegyzői irodában megtudhatók.

Nagyzerzsébetlak, 1916 szept. 20.

Községi előljáróság.

Ujság- és nyomtatvány-makulatura nagyobb mennyiségben kapható.

Cím a kiadóhivatalban.

Antalfalvai járás főszolgabírája.

5384—1916. kig. szám.

1227—2.2

Pályázati hirdmény.

Lemondás folytán megüresedett **antalfalvai járási gyepmesteri állásra** pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtokat, hogy kérvényeiket f. é. október hó 10-ig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket tekintetbe nem fogom venni.

A gyepmester fizetése 600 korona, 2 segéd tartásáért 400 korona, 2 ló tartásáért 200 korona és szabadlakás.

Antalfalván, 1916. évi szeptember hó 18-án.

Zsiros, főszolgabíró.

November elsejére

két csinosan butorozott szoba

lehetőleg Amerika-városrészen

:: :: kerestetik. :: ::

Ajánlatok az olajgyárba címzendők.
1228—X 1

Utcai

elárusítókat

keres a

„Torontál”
napilap kiadóhivatala.

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti-fizetéssel azonnal felvétetik

≡ lapunk nyomdájában. ≡

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégibb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálmegyében.